

V Paříži *na kole*

Paříž před dvěma lety podnikla první velký krok na cestě k ekologičtějšímu způsobu života svých obyvatel. Jak se na dopravní situaci v hlavním městě Francie projevilo zavedení speciálních jízdních kol a jak se v této oblasti odrazila finanční krize?

Francouzská metropole trpí již desítky let značně hustým dopravním provozem, který vede k permanentním zácpám a silnému znečištění ovzduší a životního prostředí. Změnit tuto situaci samozřejmě není snadné v žádném velkoměstě.

Aby pařížská radnice obyvatele a návštěvníky města přiměla k využívání hromadné městské dopravy, zrušila všechna parkovací místa zdarma, nasadila odstrašující poplatky za parkování a začala budovat tzv. autobusové jízdní pruhy, po kterých smí jezdit jen autobusy, taxíky a jízdní kola. Provoz se tím značně zkomplikoval, úspěch se však dostavil: tento – byť nedostačující – zásah do provozu přece jen podpořil cestování alternativní pozemní dopravou.

Způsob dopravy samotných Pařížanů je ale jen jednou částí problému. Pro občany přijíždějící do centra z okolních předměstských čtvrtí za prací nebo za zábavou řešení chybí. Přestože se například provozní doba metra v pátek a v sobotu v noci prodloužila do dvou hodin ráno, to aby výpravy za kulturou nekončily jako zlý sen, návaznost autobusů a nočních vlaků je stále ještě nedostačující.

Revoluce v dopravě?

Přece jen se ale objevila naděje – v podobě bicyklů. Zavedení originálního systému volného půjčování kol, se kterým přišla 15. července 2007 pařížská radnice, vyvolalo podobný efekt, jako kdyby přesadila Eiffelovku na druhý břeh Seiny. Za jedinou noc vyrostlo v pařížských ulicích 750 stanic s 10 000 koly a snadným používáním. Přijdete ke stano-
višti, vypůjčíte si kolo, dopravíte se k cíli a tam kolo na nejbližší stanici zase vrátíte.

Kola byla k dispozici na stovkách míst

... a stala se přirozenou součástí pařížských ulic. Teď ale přišla krize.

Bohužel i přes velkou oblibu jízdních kol počet aut neklesá a bezpečnost se nezvyšuje

Do konce roku 2008 se počet těchto kol v pařížských ulicích zdvojnásobil. Za první rok provozu si lidé vypůjčili celkem 26 milionů kol a město získalo 200 000 stálých „abonentů“. Veřejnou soutěž na zavedení kol Velib', jejich provoz, opravu a obsluhu získala firma JCDecaux a její systém Cyclocity.

I když se počítalo s velkým zájmem, skutečnost zdaleka překonala první odhady. A předpokládalo se, že plánovaných 50 000 kol v příštích třech letech výrazně pomůže pařížským ulicím. Jenže... Ačkoli kola zaznamenala velký úspěch, počet aut neklesl a bezpečnost provozu se nezlepšila. Naopak, řada cyklistů pod vlivem euforie z volnosti (název kola Velib' je odvozen od slova volnost – liberté, tedy „vélo liberté“) při jízdě nedodržovala předpisy. Ve městě navíc není dostatek jízdních pruhů pouze pro kola. Takže ač by elegantní Pařížanka v minisukni a lodičkách na kole nemusela být ničím zvláštním, musela by neustále kličkovat mezi jízdními pruhy pro autobusy a taxíky a řešit situace, kdy i tyto pruhy náhle mizí a kolo se ocitne uprostřed automobilového vření... Pak není divu, že tahle Pařížanka raději zvolí jiný způsob dopravy.

Finanční krize zasáhla i kola

Bohužel, ani nejnovější zprávy týkající se provozu kol Velib' nejsou zdaleka růžové. Dokazují to provozní výsledky JCDecaux z letošního 11. března, ve kterých se smutně odráží – jak jinak – aktuální světová finanční krize. Jean-Charles Decaux, předseda správní rady skupiny Decaux, ve své zprávě mimo jiné zmiňuje „velký počet poškozených kol a velkou spotřebu náhradních součástí“, což vysvětluje snížení provozního výsledku. Vandalismus, přesto, že se s ním od počátku počítalo, výrazně přesáhl předpoklady: od začátku provozu bylo 7800 kol ukradeno a 11 800 kol poškozeno.

Firma musí šetřit na různých položkách včetně reklamy, očekává se další pokles finančního obrátu. Proto skupina jedná s městem Paříž o změně provozní smlouvy. V nové smlouvě by měl magistrát hradit náklady spojené s výměnou kol a podílet se na zlepšení služeb spojených s jejich údržbou. Přínos kol Velib' je zatím tedy diskutabilní. Snad je tento stav jen přechodným stupněm na cestě k bezpečnému a méně hustému provozu v Paříži. ■ WWW.VELIB.PARIS.FR

Jak se půjčují kola Velib'?

- Koupíte si lístky na 1 den (1 euro) nebo na 7 dnů (5 euro) pomocí platební karty a elektronického systému umístěného na sloupu v každé stanici Velib' a můžete kola používat v podstatě bez omezení.
- Prvních 30 minut trasy je zdarma. Pokud chcete na stejném kole jezdit déle, je pronájem odečten zase z platební karty.
- K dispozici je i roční „předplatné“.

